

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee " " " 5 " " "
Een " " " 4 " " "
Een blad afzonderlijk 10 centiem.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaarder.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.
Reclamen, voorstellen en andere artikelen worden afgeleverd in het blad; 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 SEPTEMBER.

Van alles wat.

De Postrijder is deze week op het sociaal congres van Luik geweest. Dat was een echt serieuze congres, waar hooggeplaatste mannen van het land en van den vreemde aan deel namen. De grootste en de belangrijkste sociale huishoudkundige en politieke vraagstukken zijn daar behandeld geworden. 't Was jandorie iets anders dan het klommel geuzen congres van Pinksten. Al de voornaamste gezetten van het land, zoo katholiek als liberaal, hadden reporters naar Luik gezonden en alzo hadden zij het groot belang getoond dat zij in het congres stelden.

Wij hebben ons de oogen uit den kop gekeken om te zien of er ook niet het een of het ander tongersch geuzen aanwezig was om inlichtingen aan het armzalig geuzenbladje te geven. Maar te vergeefs; met honderd pond kaarsen was er geen tongersch geuzen te vinden.
Dat belet toch niet dat het tongersch geuzenbladje, zonder iemand daar gehad te hebben om de zittingen bij te wonen, of zonder zelfs het verslag van het congres gelezen te hebben, aan zijne onnoozele sullen van lezers zal trachten wijs te maken dat het sociaal congres van Luik hoegenaamd niets beduidt heeft en dat het de liberalen maar alleen zijn die een serieuze congres kunnen inrichten. Onze lezers hebben daar een voorbeeld van gehad tijdens het famous progressisten congres waarmede het gansche land gespot heeft en waarop het onze limburgsche progressisten het zoo aardig hebben laten ligen.

Het is ook waar dat het voor het geuzenbladje pijnlijk geweest was zich te Luik op het congres te moeten bevinden, neffens die opstellers van groote liberale bladen die over slechts eenige maanden onze limburgsche progressisten voor keuzingens, voor manneken, voor koordendansers en nog voor allerlei anders uitmaaktten waarop dat arm geuzending maar nooit heeft durven antwoorden.

A propos van verslag en van congressen, zouden wij wel willen dat het tongersch geuzenbladje ons eens uitlegde voor welke reden het verslag van het progressisten congres van Pinksten nog niet verschenen is.

Voor het congres aanden al de liberale bladen afgekondigd dat het verslag van het " groot " congres weldra zou verschijnen. Tot nu toe hebben wij gewacht en wij wachten nog altijd. Er is nergens geene kwestie van verslag meer. 't Is poddorie jammer voor de letterkunde en de liberale partij, want wat men daar beestierjen verkocht heeft dat is iets ongehoord.
Het zijn wij niet alleen die curieus zijn om dit verslag in handen te krijgen. Het spreekwoord zegt: « Men wordt nooit dan door zijne vrienden vernoot, » en dit spreekwoord heeft zich nog eens te meer verwezenlijkt.
Een geuzenblad had gevraagd waarom dit merkwaardig verslag nog niet verschenen was, en een ander blad, zoo liberaal als het eerste, had geantwoord: « Indien dit verslag nog niet verschenen is, kan men het slechts aan twee redten toeschrijven. Ofwel hebben de progressisten geen geld om de kosten te betalen ofwel zijn zij beschaamd de beestierjen welke zij op het congres te Brussel verkocht hebben voor den dag te brengen. »
Wij die 's daags na het congres in de groote liberale bladen al den bezel welke de progressisten te Brussel verteld hebben gelezen hebben en die wekelijks het tongersch geuzenbladje moeten doorsnuifelen, wij zeggen het luidop: Het is niet de vrees al die beestierjen aan het publiek bekend te maken die de oorzaak is dat het verslag

van het progressisten congres nog niet verschenen is. Wat doet het eenen geuzen beestierjen te zeggen of te schrijven? Ziet dan den onnozele bemmel welke alle weken in het Journal te lezen staat!

Er blijft dus maar eene reden over aan den uitsl. van het verschijnen van het progressisten verslag: dit is het gebrek aan geld. De progressisten zijn dus zoo spets als de geuzen en andere liberalen. Droveig! droveig!

Waartoe moest dan de som van 8,500 franken, hetzij 15 franken per kop dienen, welke men heden aan de progressisten vraagt, en welke zij eenparig zijn te weigeren, dan om de kosten van het verslag te betalen?

8,500 franken moeten geven als het congres al lang vergeten is en dan nog geen verslag krijgen waarin de heele progressiste beestierjen verzameld zijn, dat is poddorie om den ganschen progressisten winkel moede te worden.

Zou het armzalig tongersch geuzenbladje geen vooruitzicht gehad hebben van die rekeningen welke de progressisten na het congres zouden moeten betalen toen het eensklaps van progressisten opnieuw « doctrinaire achteruitkruiper » werd?

Wat er ook van zij, de progressisten weten dat er zonder geld niets te berichten is.

Altijd a propos van het progressisten congres heeft ons een brusselsche confrater, die op het sociaal congres van Luik aanwezig was, heel aardige zaken verteld over de ontvangst welke onze limburgsche afgevaardigden Pinksten te Brussel genoten hebben.

De twee limburgsche progressisten die zich op het congres te Prussel onderscheiden hebben, de eene met het publiek naar het gat van de Maas te doen kijken en den andere met aan den voorzitter Janson « de dikke trommel » gelijk de *Etoile Belge* zegt, te vragen « hoe men zich zou kunnen als vrijwilliger engageeren indien de soldatenplicht persoonlijk en verplichtend was » hebben daar een succes gehad dat alle gedacht te boven gaat. Onze brusselsche confrater zeide dat hij nooit meer zoo iets gezien had.

Daarna zwegen de andere limburgsche progressisten op het congres dat zij zweetten.
Het mankeerde er nog maar aan dat na het succes der twee limburgsche jongens de andere het nog gewaagd hadden het woord te voeren. Dan hadden zij jandorie ook iets naarden kop gekregen dat niet van strooi geweest ware.

Om het geuzen blaadje piezier te doen, zullen wij daar nog op terug komen.

Vergelijk nu, geachte lezers, van den eenen kant het progressisten congres van Pinksten met het sociaal congres van Luik en van den anderen kant het noodlottig school-enkwest met de werkzaamheden der werkmans-commissie.

Het progressisten congres heeft geen het minste uitworskel gehad. De kwajongens van geheel het land die daar bijeengekomen zijn hebben zich uitgescheiden en uitgemakt voor al wat slecht is en met hunne kwajongenstreken hebben zij de eendracht tusschen de liberalen gedood en de geuzenpartij voor altijd onmogelijk gemaakt.

Daarover stuurt de Postrijder hun zijne innigste bedankingen toe.

Wat nu het noodlottig school-enkwest aangaat, dat ding hebben al onze lezers nog genoeg in het gehug en geprent. Dit enkwest door de geuzen uitgebroeid, heeft miljoenen gekost en heeft niets dan twist en tweedracht in het land voortgebracht.
De werkmans-commissie, integendeel, door ons vaderlievend katholiek ministerie inge-steld, heeft geene roode daat aan het land gekost. De leden

van deze commissie hebben al op hunne eigene kosten gedaan.

Verscheidene wenschen door het sociaal congres van Luik verleden jaar gevormd, zijn door de commissie van het werk onderzocht geworden, aan de Kamers overgegeven zijn heden, tot het grootste goed van den werkmans, in wetten veranderd. Andere wenschen van het sociaal congres, zoowel van verleden jaar als van dit jaar, zullen denzelfden weg volgen en ook in wetten veranderd worden voor het goed van de werkende klas.

Dankt het u niet, geachte lezers van den Postrijder, dat de vergelijking van deze eenige punten het ernstigste beschuldigingsacte is dat men tegen de liberalen of de geuzenpartij kan opnemen.

De liberale bladen — hiernog eens volkomen « akkoord met de socialisten, » vallen hevig mit tegen de wet door de Kamer gestemd, en waarbij de ophitsingen tot misdaad bij middel van schriften enz. strengelijk worden gestraft, zelfs dan wanneer zij geen uitworskel hebben gehad.

Hier toont de liberale drukkers nog eens hoe hare partij de handhaving en de verdediging der openbare orde verstaat. Welhoe, volgens haar zou men straffeloos in rederoeringen en schriften de werklieden mogen ophitsen tot brandstichting, plundering, aanranding van personen en eigendommen!

Een geuzenblad zegt, onder andere:
« De dagbladschrijvers of alle personen die zich met politiek bezighouden en rederoeringen doen, zullen voorzichtig moeten zijn. Een enkel verkeerd woord zal voldoende zijn om hen een boef of gevangenisstraf op den hals te halen. »

Een eertlijk man moet nooit voorzichtig zijn om niet te stelen. Dat verbiedt zijn eigen. Zoo ook is het met de ophitsingen tot de misdaad. Er kan hier geen sprak zijn van een verkeerd woord, maar van rechtstreeksche of kwaadwillige oproepen tot geweld zoals er in maart 1886 door de socialistische drukkers en voor dien tijd door de liberale dagbladen veel zijn gepleegd geworden.

Er is maar eene rede om uit te leggen waarom de liberale drukkers zoo bang is voor die alleszins rechtvaardige wet: 't is dat zij zich, zoo goed als de socialisten, plichtig gevoelt aan de gewoonte van het misdrijf dat die wet voor doel heeft te beteugelen.

Volgens de *Patrie*, van Brugge, zal men de vrouwelijke post- en telegraafbedienden afschaffen. 't Is te zeggen, deze die vertrekken, zullen door mannelijke bedienden vervangen worden.

De liberale *Gazette* bestatigt met spijt dat het mannelijk personeel dat toegenicht.
Men weet dat minister Sainctelette de mannelijke bedienden verving door vrouwelijke voor den goedkoop, juist gelijk men de baanwachters verving door hunne vrouwen en zusters om dezelfde reden.

In dien tijd had men altijd geld te kort voor de liberale scholen, en 't waren de kleine bedienden, die 't moesten uitzweeten.

In Frankrijk is men nog altijd bezig met het lager onderwijs te verwerdelijken. Zoals in België onder de wet van 1879, is het getal schoolmeesters aanstonds aanzienlijk vermeerderd, tot groot nadeel der schatkist, en tusschen die onderwijzers waren er velen, zoals des tijds in België, die geen leerlingen hebben.

Er zijn thans in Frankrijk 10,800 officieele lagere scholen en 15,143 zoogezegde schoolmeesters meer dan voor de verwerdelijking.

Dus zijn er 2,543 van die schoolmeesters en schoolmeesteressen, die geene school te besturen hebben, en die dus niets te doen hebben.

Die herkenen en jufferkes of madamen mogen zeer tevreden zijn, doch het is te denken dat de belastingbetalers hunne gevoelens niet deelen.

Iedereen weet dat het doelwit der liberalen is het voorbeeld der fransehe vrijmetselaars na te volgen en in de gasthuizen de zusters te vervingen om ze te vervingen door wereldlijke ziekenhuissters of manneken.

In Frankrijk heeft men zulks reeds ten uitvoer gebracht, en de ongelukkige zieken zijn er te beklagen boven alle denkbare.

In de meeste gasthuizen worden ze door de ziekenhuissters mishandeld en bestolen; in het ziekenhuis Necker te Parys, beroofde een ziekenhuisster de kinderen die zij wilde straffen, van water, eene ganschen dag, zoodat de arme kleinen onverdragelijken dorst moesten lijden.

Overal worden de zieken op onzichthelijk vuile wijze verzorgd.
Zedaar op welke wijze de liberalen onze gasthuizen willen inrichten, indien zij ooit weer meester werden!

Het onderwijzerscongres heeft besloten dat de normalisten voortaan zouden afdelen van de vrijstelling van den krijgsdienst. Men neemt in aan-dacht dat het grootste getal congresleden bejaarde menschen en... dames zijn!

Grootte Internationale prijskamp van wetenschappen en nijverheid te Brussel, 1888.

De beslissing door Hongarie genomen van, onder de bescherming van haar ministerie, deel te nemen aan den Grooten Prijskamp te Brussel, heeft in Oostenryk eene groote beweging doen ontstaan. Het reeds gevormd comité te Weenen heeft zijne werkzaamheden van propaganda bespoedigd en het laatste nieuws door het uitvoerend comité te Brussel ontvangen, verzekert dat de Oostenryksche afdeelingen schitterend zullen zijn bijzonder die betrekkelijk de porcelainen en glas blazerijen, kantwerken en stoffen, de goudsmidderij, de metaal-leering en de smidderijen. De gelegenheid die de Belgen in Oostenryk genieten verzekert aan den grooten prijskamp de ondersteuning van al de nijverars der oevers van den Danube wier tentoonstelling door hare hulppronen en bewonderenswaardige rijkdommen van eene buitengewone aantrekkelijkheid zijn zal en welke den moed der mededingende landen zal opbeuren.

Stads- & provincie nieuws.

Men begint eindelijk klaar te zien in de zaak van den festival. Laat ons in 't kort de feiten herinneren.
Twee muziek societeiten, de Concordia en de Casino, hebben te gelijker tijd het verlangen te kennen gegeven met de kermis een festival in te richten. Ook te gelijker tijd hebben zij zich tot het stadsbestuur gewend ten einde een subsidie te bekomen tot dekking der kosten.

Die twee vragen zijn nu het stadhuys aangekomen gedurende de vacantie, terwijl verscheidene leden afwezig waren.

De Casino had moeten begrijpen, — gelijk het de Concordia begrepen heeft, — dat in zulke omstandigheden het betamelijk was te wachten tot op het oogenblik dat de raad kon beradslagen. Maar het schijnt dat de Casino niet van die kinderachtige delicatessen heeft. De Casino heeft dadelijk eene collecte begonnen, zijne uitgezonden gezindzamelaars hebben zich in alle huizen aangeboden, zoo wel bij de katholieken als bij de liberalen, zeggende dat het geld bestemd was tot dekking der kosten van een festival dat door de verrenigde societeiten van den Casino en de Concordia zou gegeven worden. Talrijke getuigen zijn gereed dit feit te bevestigen.

plaatzen, om haar den aanblik der duitsche beschouwen voor den geest te brengen.
Hij vermaelde in de vertrekken der keizerin de beste meesterstukken van beeldhouw- en schilderkunst, die in het paleis te vinden waren; de schilderijen van italiaansche, vlaamsche en spaansche meesters, alsmede die van Lebrun, van Poussin, van Wataou, van Boucher, van Lancret, enz., enz.

Die opletende voorzorgen heletteden Maria-Louise mit Duitschland in Frankrijk te vergeten, later Frankrijk in Duitschland en aan een Oostenryksch kolonel de hand te schenken, die den keizerlijken scepter gedragen had.

Verwonderlijk invloed van Oostenryk op Frankrijk!
De oorlog mit Oostenryk maakt de grootheid uit van Lodewyk XI, Karel VIII, van Lodewyk XII, van Frans I, van Hendrik IV, van Richelieu, van den jeugdigen Lodewyk XIV, van den jeugdigen Lodewyk XV, van den ouden Lodewyk XV, van Lodewyk XVI, van keizer Napoleon, van Lodewyk-Philips I. De vijandschap van Oostenryk heeft Frankrijk altijd verheerlijkt, de handdruk van Oostenryk heeft Frankrijk altijd gewoed.

Pius VII kwam voldaen en tevreden van Fontainebleau te Rome terug, en zegde:
« Ik heb den godsdienst wesen zoeken en heb haar gevonden. Ik heb Frankrijk bezocht te midden van een knielend volk. »

Hij vermoede niet dat hetzelfde paleis van Fontainebleau hetwelk hij met erbwijzen overladen verliet, in 1815 zijn kerker worden zou.

In dien tusschentijd van negen jaren, had Napoleon Europa aan zijne knien gelegd, kronen uitgedeeld aan zijne familie, en in Frankrijk de grootheid verwezenlijkt der eeuwen van Augustus.

Bij zijne terugkomst te Tongeren drukte de heer burgemeester het verlangen uit het festival te zien geven onder toezicht van het stadsbestuur liever dan hetzelfde te laten inrichten door bijzondere societeiten. Ten dien einde wendde hij zich dadelijk tot de inrichtende commissie van den Casino en welk antwoord kreeg hij? Men antwoordde hem 's anderdaags dat het festival bestemd was om de vijf en twintigste verjaaring te vieren van Ananura, dat de uitnodigingen gedaan waren, dat de onderschrijvingen rondgehaald waren en dat het te laat was om nog iets te verandern.

Dat was in andere woorden gezegd: wij willen niets weten van eenen festival waar men zich met elkander verstaat, wij vieten den jubile van eene afdeeling van den Casino en wij willen met niemand iets te doen hebben.

De handelwijze van sommige haantjes vooruit die zich achter den Casino verbergen, geeft aanleiding tot eenige bemerkingen.
Menige menschen hadden zich ingebeeld dat de zang maatschappij Ananura, eene festival ging inrichten ter gelegenheid van den vijf en twintigsten verjaardag van haar bestaan en dat alles zich daarmee ging bepalen. En iedereen toonde zich gereed om mede te helpen tot het gelukken van dit feest, hetwelk een der aantrekkelijkheden van de tongersche kermis zou worden.

Maar men had zonder de tongersche geuzerij geteld.
De geuzerij die overal den berg afgaat, is in Tongeren nog dieper gezonken dan ergens anders. Het ding gaat niet meer en de tongersche geuzen, wanneer zij willen recht uit spreken, bekennen zelfs dat hunne partij op den rug ligt en dat het hun zoo weinig mogelijk is eene liberale kandidaat te doen kiezen, dan met de hand aan de man te raken.

De geuzerij dan, zag in den festival een middel om zich te herpaltieren bij het naderen der kiezingen. Het middel was dood eenvoudig: men behoeft maar het eerste het beste voorwendsel te zoeken om te doen gelooven dat de katholieken zich mit wilden verstaan op het terrein der openbare vermaaken. Het geul publiek, zij weet wel, die goede brave en onnoozele menschen die alles gelooven en die niet kunnen begrijpen dat de politieke drift op zulk punt kan gedreven worden, die goede lieden zouden tharmit natuurlijk besluiten dat in dezen tijd van crisis en stilstand van handel, het de liberalen zij die zich bekommeren met het lot der inwoners, en leesten inrichten om de vreemdelingen naar de stad te trekken.

En dan? Wel dan zouden de kiezers den 16 oktober voor de liberalen stemmen!

Maar den duivel, dat is dat men om feesten te maken geld moet uitgeven, en daar de liberalen, volgens het zeggen van de *Chronique*, niet thuis zijn wanneer er moet gefinancierd worden, zoo besloot men eene collecte in de stad te doen. Men klopte aan alle deuren, men stak de hand naar iedereen uit en men had wel zorg van te zeggen dat het ontworpen feest buiten alle partijgeest zou gegeven worden.

Die goede en eenvoudige katholieken waren daarmee alweer te vrede. Zij gaven gelijk altijd, gelukkig genoeg van kunnen bij te dragen in de kosten van een feest hetwelk als eene toemadering moest zijn tot het herstel der eendracht en der openbare vrede. Het gedacht kwam hun zelfs nog niet om te vragen op welke manier zij bij de liberalen zouden onthaald worden, indien zij geld gingen rondhalen om een feest op de Concordia te geven.

De collecte was gedaan, de stemmen van achter de gordijn lachten in hunne vuist. Er bleef van Leo X en Lodewyk XIV.

« Een enkel man was er, die het hoofd tegenover den trotschen keizer durfde ophellen. En die man was hij die zijne kroon had gezegend. »

« Het was een schoon schouwspel, » zegt Bignon, « dat een ongewapende kerkerwoed den wil van Italie's en Duitschlands overheerscher wederstand, zijne graanschap uitlaagde, zijne wraak tartte. Naast het verschrikkelijk gelaat van Napoleon hield het fier en kalm gelaat van den paus waariglijk zijne plaats. »

Men heeft op verschillende wijze de vredebreuk tusschen Napoleon en den paus verhaald. De publieke reden was de begeerte van den eersten om de macht des pausen te overheerschen tot zelfs in de romansche staten.

« Uwe Heiligheid is soverrein van Rome, maar ik ben er keizer van! »

De paus, die integendeel verwachtte dat hem de legation terug zoudten worden gegeven, die aan zijne staten ontrokken waren, antwoordde: dat hij geene macht boven de zijne erkende, dat de keizer van Rome niet bestond, en dat de plaats-bekleeder gods zich tot eersten plicht moest stellen, de eeuzeindigheid mit allen te bewaren.

Napoleon werlt toornig en droigt: Pius zegt, zonder zich te ontsellen tot hem:
« Wanneer gij mij als soverrein loochent, loochen ik u als keizer. Kom Rome bemesteren ik zal geen verstand bieden; maar uwe soldaten zullen het kasteel St-Angeho niet binnen gaan dan na die deuren door kanonkogels vernield te hebben. Zij kunnen mij zelfs het leven benemen; mijn graf zal mij verveeren en ik zal gerechtvaardigd zijn in de oogen van God en de nagedachtenis der menschen. »

De keizer houdt vol, en de paus slaat hem in den buik.

« Zeer Heilige Vader, »
« De weldadige invloed, dien het karakter en

NAPOLEON EN PIUS VII.

Fontainebleau, dat slechts de vreugde en de kracht van het oude koningschap had gezien, werd het toneel der grootste misslagen en der bitterste rampen van het nieuwe keizerrijk. Die treurige boete verdeelde zich in twee verschrikkelijke deelen: de kerkering van Pius VII en den afstand van Napoleon.

Evenwel had de edelmoedige paus te Fontainebleau de grootste huldebewijzen ontvangen, eer hij er in boeien werd geslagen, namelijk, toen hij den despoet kwam kronen, die er hem later gevangen hield.

De soldaat, die met een sabelhouw al de vrijheden der republiek had afgesneden; de man van genie, die Frankrijk tot de eeuw van Lodewyk XIV had teruggevoerd, op zijne beurt zeggende: *de Staat dat ben ik!* wilde aan zijne overweldigende plichtsigte wijding geven, en de keizerlijke kroon ontvangen uit de handen, die haar Karelden-Groote op het hoofd hadden gedrukt. Hij verschaftte zich op behendige wijze de aanspraak op het goddelijk recht aan het volksrecht te verbinden, door de godsdienst op te beuren, de kerken te heropenen, de geestelijken terug te roepen en de altaren te begiftigen. Toen men: *Domine, saluam fac imperatorem!* gezongen had, schreef hij aan Pius VII in 1804:

« Zeer Heilige Vader, »
« De weldadige invloed, dien het karakter en

de zedelijkheid van mijn volk ondervinden door de herstelling der christelijke godsdienst, dwingt mij uwe Heiligheid een vernieuwd bewijs te vragen, van het belang, dat zij stelt in mijn lot en in dat van mijn groot volk, in eene der gewichtigste omstandigheden, die de jaarboeken der wereld opleveren. Ik bid haar dus aan de wijding en de kroning van Frankrijks eersten keizer, het godsdienstig karakter te verliezen in den meest verheven graad. Die plichtigheid zal uwe Heiligheid zelve wordt voltrokken. Zij zal op ons en onze volken den zegen doen nederdalen van den God, wiens raadsbepaluten het lot der rijken en der families regelen. »

« Uwe Heiligheid kent de toegenege gevoelens die ik haar toedraag, en zij kan daardoor oordeelen over het vermaak, dat deze omstandigheid mij vrschaft om er haar de versieuwde blikken van te geven. »

« Wij bidden God dat Hij u, zeer Heilige Vader, nog vele jaren spare, om het bestuur over onze moeder de Heilige Kerk uit te oefenen. »

« Geteekend: Napoleon. »

Pius VII gaf aan deze roepstem gehoor, en verliet Rome den 2 november, vergezeld van zes kardinalen. Hij kwam den 25 van dezelfde maand te Fontainebleau aan. Napoleon, die hem toen niet meer behoeft te smeken, begon hem zonder onderscheiding te behandelen. De man, die de pracht der koninklijke etiquette weder in aanzien had geroepen; de majesteiten, de hoogheden, de edellieden, de groot-marschalken, de groot-kamerheeren, de groot-officieren, enz., stelde dat alles ter zijde, om alleen, te paard en in jachtgewaad den paus te gemoet te gaan. Hij ontmootte hem in het bosch, bij het kruis van St-Herem. Daar stapte hij van zijn paard, trad hij in een rijtuig, liet den Heiligen Vader aan zijne

rechterhand plaats nemen, en geleidde hem naar het paleis tusschen twee gelederen soldaten door, en bij het gedonder van kanons en musketten.

Toen hadden gedurende de drie dagen de plichtige bezoeken plaats van majesteit aan majesteit, de officieele voorstellen en middagmalen.

Eindelijk begaf Pius VII zich naar Parys, en zalkde Napoleon en Josephine den 2 december. De trotsche keizer knielde voor den Paus, zoo als Clovis voor St-Remy; maar hij wilde de kroon niet uit zijne handen ontvangen. Hij greep haar en plaatste ze zelf op zijn hoofd, om te doen voorkomen dat hij haar wel het zegenen, maar ze niet ontving; dat hij wel door den paus gezalfd, maar door zich zelve gekroond was.

Wij hebben Josephine genoemd. Zij was de ziel van Fontainebleau. Zoelang haar geluk duurde maakte zij er ieder deelgenoot van; maar weldra verkoolde haar rechtgenoeg jengens haar, en deed haar de verbrering van hunnen hand voorgevoelen. Het eerste woord, dat de noodlottige eedschetsching aankondigde, werd te Fontainebleau uitgesproken in het kabinet des keizers. Hoeveel tranen vloeiden daar niet van dat oogenblik tot dien dag der scheiding!

Eindelijk verweydeerde Josephine zich en de goede geest van Napoleon met haar. Van toen af twifelde Frankrijk aan den man die aan zichzelven getwijfeld had, en Maria-Louise, de nieuwe keizerin, bracht onder haren oostenrykschen mantel noch het hart eener vrouw, noch het hoofd eener keizerin mede.

Napoleon deed evenwel, al wat in zijn vermogen was om dit ongelukkig gesternte te bezwieren en aan de gemalin te behagen, die hem eeneen zoon geven moest.

Toen Maria-Louise te Fontainebleau aankwam, vond zij in des keizers tuin de pijnboomen, die men er nog heden ziet. De keizer had ze er doen

(Wordt vervolgd).